

MARTIN LUTHER KING: BIOGRAFIA

Martin Luther King Junior (Atlanta, 15. 01. 1929 - Memphis 4.4.1968) fou el líder més important en la lluita pacífica dels afroamericans per tal d'aconseguir els seus drets civils. Va néixer a Atlanta, en una família de pastors baptistes (tant el seu pare com el seu avi havien estat sacerdots d'aquesta congregació protestant al Sud dels Estats Units) i va gaudir d'un entorn social força favorable, si es compara amb la discriminació que generalment patien els negres. Va estudiar sociologia, es va llicenciar en teologia a Pennsilvània, i es va casar l'any 1953 amb la mestra Coretta Scott, amb qui va tenir quatre fills. L'any següent fou també pastor en una església a Montgomery (Alabama).

El cas Rosa Parks

El 1955 King es feu conèixer arreu dels Estats Units perquè liderà el moviment de suport a Rosa Parks, una dona negra, costurera de professió, i activista pels drets dels afroamericans, que havia estat arrestada per la policia per negar-se a deixar seure un blanc en un autobús segregat. El dia 1 de desembre de 1955. Parks va seure a la primera filera de la part posterior d'un autobús, a la secció específicament indicada per als blancs. Va ser arrestada, jutjada i sentenciada per la seva conducta, a més de desobeir un encarregat oficial. Aleshores, com a resposta, King encapçalà un boicot total dels negres als autobusos de la ciutat, que durà gairebé tretze mesos, fins que el Tribunal Suprem dels Estats Units declarà inconstitucional la segregació. Durant mesos llargues corrues d'homes i dones negres anaren a treballar a peu, evitant tota mena d'atacs i intimidacions racistes. Alguns van arribar a fer fins a trenta quilòmetres diaris per anar i tornar de la feina. El mateix King va patir la violència contra el seu domicili i va anar presó per dirigir el moviment. Les protestes dels afroamericans contra la discriminació, però, venien de lluny. El 1954 el Tribunal Suprem ja havia declarat que era contrari a la Constitució americana que es nens i nenes negres no poguessin estudiar a les mateixes escoles que els nens i nenes blancs; i malgrat aquesta sentència en molts llocs la discriminació era la regla i els negres tenien dificultats per anar a l'escola. La solidaritat amb Rosa Parks era, doncs, una forma de manifestar la indignació de la població afroamericana per la injustícia racista. Avui tant Rosa Parks té un monument al Congrés dels Estats Units.

Líder d'una lluita no violenta.

L'impacte mediàtic d'aquesta victòria portà Martin Luther King a fundar la SCLC (Conferència de líders cristians del sud) amb altres personalitats afroamericanes i a convertir-se en el seu president. Va decidir llavors ampliar la lluita pels drets civils dels negres a tots els Estats Units. King admirava profundament Gandhi (1869-1948) i l'any 1958 feu un important viatge a l'Índia per conèixer millor la Satyagraha, és a dir, la teoria de la no-violència. Allí fou rebut pel president Nehru que havia estat company de Gandhi. A partir de 1960 el FBI el va sotmetre a vigilància de manera continuada per tal d'intentar desprestigiar-lo. Les línies telefòniques de casa seva i dels hotels on vivia van ser sistemàticament punxades per la policia i les seves converses gravades. Per decisió d'un jutge aquestes gravacions no es podran fer públiques fins

l'any 2027. Les activitats de King es multiplicaren: organitzà mobilitzacions dels estudiants negres l'any 1960 i recolzà una sèrie de protestes a Birmingham l'any 1963 contra la segregació, perquè en aquesta ciutat, que era la més poblada d'Alabama, els negres tenien prohibida l'entrada a les botigues del centre de la ciutat, cobraven de mitjana la meitat que els blancs i no hi havia funcionaris de color a l'ajuntament. A les protestes de Birmingham van ser detingudes més de mil persones i en les manifestacions; hi participaren també una gran quantitat d'estudiants de secundària i la manifestació multitudinària es va haver de dissoldre amb mànegues d'aigua. King fou detingut, se li va negar el dret a consultar amb el seu advocat sense la presència de la policia però la seva personalitat es feu extremadament popular. Va escriure les *Cartes des de la presó de Birmingham* en marges de paper de diari i en trossos de fulls perquè se'l va mantenir en confinament i incomunicat durant mesos. Birmingham significà la maduració del moviment no violent en defensa dels drets dels afroamericans. El mateix any 1963 King organitzà la Marxa sobre Washington conjuntament amb Asa Philip Randolph (1889-1999), fundador del primer sindicat negre, i altres lluitadors per la dignitat de les minories.

«I have a dream».

El 28 d'agost de 1963 Martin Luther King va encapçalar la Marxa sobre Washington pel Treball i la Llibertat, protagonitzada per més de 250 000, persones de les quals un 20% eren blanques i el 80 % negres. La Marxa començava al Washington Monument i va omplir la ciutat fins al Lincoln Memorial. Amb aquesta demostració de força es pretenia acabar amb la segregació racial a les escoles públiques i aconseguir una legislació que prohibís la discriminació racial al món del treball, a més de protecció contra la violència policial i un salari mínim de dos dòlars diaris per a tots els treballadors, fos quina fos la seva raça o el seu sexe.

Hi van parlar dirigents polítics, sindicals i membres de les confessions catòlica, protestant i israelita i només una dona, la cantant Joséphine Baker. El discurs d'un dels dirigents negres, James Farmer, llavors empresonat a Louisiana, fou llegit per Floy McKissick, el primer estudiant negre que havia aconseguit entrar en una universitat a Carolina del Nord. A l'acte hi van participar també cantants com Joan Baez, amb *When the Ship Comes In* i Bob Dylan que interpretà una cançó molt emotiva *Only a Pawn in Their Game*, sobre l'odi racial, dedicada a l'activista afroamericà Medgar Evers (1925-1963), que havia estat assassinat a Jackson, (Missisipi) per lluitar contra el racisme. Aquestes dues cançons són actualment himnes dels moviments transformadors arreu del món. El ressò d'aquesta Marxa determinà en gran manera l'èxit de dues lleis que donaven garanties al vot dels afroamericans: la *Civil Rights Act* de 1964 i la *Voting Rights Act* de 1965.

El discurs del Dr. King: *I have a dream* és una de les peces d'oratòria política més conegudes de tots els temps. És una crida a construir un país on tothom comparteixi els mateixos drets en justícia i pau. La violència de les forces de l'ordre i la persecució, sovint brutal, que els segregacionistes van practicar contra manifestants pacífics, va fer créixer en l'opinió pública una ona de simpatia envers King i la seva lluita pacífica pels drets civils.

Els fets de Sant Augustine

Tot i que l'any 1954 el Tribunal Suprem havia declarat inconstitucional la segregació dels nens en les escoles públiques, només sis nens negres van ser admesos en les escoles públiques

de St. Augustine (Florida). A més, les cases de dues famílies de dos d'aquestes criatures van ser incendiades per segregacionistes blancs – i altres famílies es van veure obligades a marxar de la regió perquè els pares havien estat acomiadats de la feina i no en van aconseguir cap altra. Entre maig i juny de 1964, Martin Luther King i altres dirigents antiracistes van organitzar tota una sèrie de mobilitzacions per denunciar aquests fets. Una marxa nocturna al voltant de l'antic mercat d'esclaus va acabar amb l'atac dels segregacionistes blancs contra los manifestants i amb la detenció de centenars de persones.

La tensió va arribar a un punt d'enfrontament greu quan el 18 de juny un grup de manifestants es va llançar a la piscina del motel Monson prohibit als negres. La fotografia de un policia llançant-se també a la piscina per a arrestar un manifestant i la del propietari del motel vessant àcid clorhídric a la piscina per fer-ne sortir els activistes es van divulgar arreu del món. Els manifestants van aguantar la violència física i verbal sense respondre a les provocacions i aquesta acció va provocar un moviment de simpatia mundial envers la causa dels afroamericans.

Premi Nobel de la Pau

Per tot plegat el 6 d'octubre de 1964 Martin Luther King va ser la persona més jove a rebre el Premi Nobel de la Pau. En la justificació del premi se'l considera com: "la primera persona del món occidental que ha demostrat que una lluita pot ser guanyada sense violència, la primera a haver fet del seu missatge d'amor fraternal una realitat al llarg d'aquesta lluita, i la que ha portar aquest missatge a tots els homes, a totes las nacions i a totes les races". Però King no deixà de lluitar per drets dels afroamericans. S'instal·là a Chicago per fer créixer el moviment contra la segregació a les grans ciutats. L'any 1967 es pronuncià contra la guerra del Vietnam, denunciant que el país asiàtic era tractat com si fos una colònia americana i al mateix temps inicià la Campanya dels pobres reivindicant la justícia econòmica a Amèrica. A la guerra de Vietnam, com va dir Asa Philip Randolph: "Els negres no tenen cap ganes d'agafar les armes per defensar la democràcia a l'estranger mentre se'ls nega la democràcia aquí a casa". El 4 de abril de 1967, un any abans de morir King pronuncià a Nova York el discurs "Més enllà del Vietnam: el moment de trencar el silenci", denunciant que el govern nord-americà era "el més gran proveïdor de violència arreu del món". A Vietnam, mentre tant, la situació s'anava deteriorant i les baralles entre soldats blancs i soldats negres americans per qüestions racistes van ser habituals. Hi van morir 58.220 americans entre 1964 i 1973 (i entre dos milions i mig i cinc milions de vietnamites segons les fonts) L'oposició de a la guerra de Vietnam li va costar, però, molts enemics que acusaven King d'antipatriota.

A partir de finals del 1967, King i els seus col·laboradors encetaren la Poor People's Campaign (la Campanya de la gent pobre) per tal de lluitar per la justícia social i que ell considerava "la segona fase en el moviment dels drets civils". Es tractava de reunir blancs negres i hispans en el que anomenava un "exèrcit multirracial de los pobres", en un moment que les despeses de la guerra de Vietnam deixaven sense ajuda la gent més pobra a Amèrica.

Un segregacionista blanc, James Earl Ray, sembla que amb problemes psicològics i alò que es diu un personatge de vida turbulenta, va assassinar King a Memphis, on havia anat per solidaritzar-se amb una vaga d'escombriaires, el 4 d'abril de 1968. Mai non han estat clares les circumstàncies de la mort i, de fet, James Earl Ray fou detingut dos mesos més tard a Londres

on havia aconseguit fugir amb no se sap quines complicitats. Va negar sempre ser l'assassí i la família de King no creu que Ray tingués cap paper en l'assassinat de Martin Luther King. La seva confessió fou aconseguida amenaçant-lo amb la pena de mort i és plena d'ambigüitats. L'assassinat de Martin Luther King va commoure el món i provocà fins a 125 manifestacions en 60 ciutats dels Estats Units. Als funerals hi van assistir 300.000 persones i en els disturbis que la van seguir hi van morir 46 persones.

Entre 1957 i 1968, King va recórrer més de 9,6 milions de quilòmetres i va parlar en públic més de 2.500 vegades; fou arrestat per la policia més de vint vegades i, fins que el van matar, havia estat agredit físicament al menys en quatre ocasions per les seves idees.